

ВЕЛИКІ СПОДІВАННЯ

ШЕННОН

Надворі було 10 січня 2005 року.

Почався новий рік, був перший день у школі після різдвяних канікул.

Я нервувалась. Якщо чесно, то нервувалася так сильно, що мене знудило щонайменше тричі сьогодні зранку.

Пульт вистукував шалений ритм. Цим хаотичним серцебиттям я завдячувала тривожності, не кажучи вже про те, що знудило мене теж через неї.

Я розгладила новеньку шкільну форму і подивилася на своє відображення у дзеркалі ванної, ледь упізнаючи там знайомі риси.

Темно-синій джемпер із гербом коледжу Томмена на грудях, а до нього біла сорочка і червона краватка. Сіра спідниця до колін, з-під якої визирали худенькі кістляві ноги. На завершення — бежеві колготки, темно-сині шкарпетки й чорні класичні туфлі з п'ятисантиметровими підборами.

Я мала вигляд якогось імплантату.

Та й почувалася так само.

Мене втішало лише те, що в туфлях, які мені купила мама, я досягала позначки «метр п'ятдесят сім». А хоч як крути, я була до сміху маленька на свій вік.

Надмірно худа, зі слабкими м'язами й двома смаженими яечками замість грудей — пубертатний бум, який зачепив кожну дівчину мого віку, явно обійшов мене стороною.

Довге каштанове волосся, що спадало до середини спини, я прибрала з обличчя звичайним червоним обручем. На обличчі — ані сліду макіяжу, від чого мій вигляд відповідав внутрішньому стану: юна і малесенька. Очі були занадто великими для обличчя, та ще й мали навдивовижу синій відтінок.

Я спробувала примружитись — ану ж так очі стануть більш схожими на людські — і свідомо прикусила губи, щоб вони були тоншими на вигляд.

Марно.

Так може здатися, що в мене запор.

Я розчаровано зітхнула, тоді торкнулася щік кінчиками пальців і різко видихнула.

Я любила думати, що недолік зросту та розмір грудей компенсую надмірною дорослістю. Я була розсудливою людиною зі зрілою душею.

Бабуся Мерфі завжди казала, що я народилася зі старечою головою на плечах.

Певною мірою так і було.

Я колись прочитала, що дорослішаємо ми від отриманих травм, а не від років. Якщо це так, то на емоційному рівні я була вже літньою пенсіонеркою.

Я часто хвилювалася, що запрограмована не так, як інші дівчата. Не мала бажань чи інтересу до протилежної статі. Мене не цікавив ніхто: хлопці, дівчата,

відомі актори, гарячі моделі, клоуни, цуценята... Ну гаразд, мене таки цікавили милі цуценятка і великі кудлаті песики, але щодо решти — мені було байдуже.

Жодного бажання цілуватися, торкатися чи вдаватися до інших любощів. Від самої лише думки про це мене починало нудити. Гадаю, що той безлад, на який перетворилися стосунки моїх батьків, відбив у мене бажання пов'язувати життя з іншою людиною. Якщо кохання — це стосунки моїх мам з татом, тоді я не хотіла брати в цьому участь.

Краще вже бути самій.

Я потрусила головою, щоб відкинути ці розкотисті думки, поки їхня похмурість не досягла точки неповернення, тоді поглянула на відображення у дзеркалі й змусила себе відрепетирувати те, що так рідко робила цими днями: усміхнутися.

«Глибокий вдих, — сказала я собі. — Це твій чистий аркуш».

Я відкрутила кран, вимила руки й хлюпнула трохи води на обличчя, відчайдушно намагаючись пригасити ту розпечену тривогу, яка палала в тілі, — мене лякало передчуття першого дня в новій школі.

«Будь-яка школа буде кращою, ніж та, яку я лишаю позаду». Ця думка зринула в голову, але я почервоніла від сорому. «Школи, — понуро додала я, — у множині».

І в початковій, і в середній школі я страждала від безперервного булінгу.

З якоїсь невідомої жорстокої причини я ще з ніжного чотирирічного віку стала мішенню для нападок інших дітей.

Одного дня в молодшій школі більшість дівчат мого класу вирішили, що я їм не до вподоби і що зі мною

12 не треба зв'язуватися. Та й хлопці були не кращими, хоч і не такими садистами.

Мені це було невтямки, адже я чудово ладнала з іншими дітлахами на нашій вулиці, та й із рештою мешканців району в мене не виникало жодних суперечок.

Але школа?

Вона була моїм сьомим колом пекла¹. Усі дев'ять років — замість звичних восьми — початкової школи² для мене були тортуррами.

У молодших класах я так намучилася, що мама і вчительки вирішили лишити мене ще на рік, щоб я могла пройти шкільну програму з іншим класом. Хоч у новому оточенні я лишилася тою самою невдахою, мені вдалося знайти кількох близьких подружок — Клер та Ліззі, — і завдяки нашій дружбі школа стала для мене більш стерпною.

Коли останнього року навчання в початковій школі настав час обирати середню, я усвідомила, що дуже відрізняюся від подружок.

Клер та Ліззі з наступного вересня переходили до коледжу Томмена — розкішного елітного приватного навчального закладу зі щедрим фінансуванням і першокласними умовами, що підтримувалися вмістом коричневих конвертів заможних батьків, які кров із носа прагнули забезпечити своїм чадам найкращу освіту, яку тільки можливо купити.

А мене тим часом зарахували до переповненої місцевої державної школи в центрі міста.

¹ У «Божественній комедії» Данте сьоме коло пекла призначене для насильників і гвалтівників. (Тут і далі прим. перекл.)

² В Ірландії навчання в початковій школі починається з 4—5 років і триває до 10—12.

Досі пам'ятаю те жахливе відчуття розлуки з дівчатами.

Я так відчайдушно хотіла втекти від своїх кривдників, що навіть благала маму відправити мене жити до тітоньки Еліс та її родини на Беару, щоб закінчити навчання там.

Я не здатна описати те відчуття спустошення, яке охопило мене, коли тато заборонив навіть думати про переїзд до тітки.

Мама любила мене, але вона була слабкою та змученою і не перечила, коли тато наполіг на моєму переході до Баллілаггінської державної школи.

А потім стало гірше.

Більше жорстокості.

Більше люті.

Більше фізичного насильства.

Уже протягом першого місяця першого року мене переслідувало кілька зграйок хлопчаків, які вимагали від мене речей, яких я давати їм не збиралась.

А відтак мене охрестили *фригідною*, бо я не мутила з тими самими хлопцями, які роками перетворювали моє життя на справжнє пекло.

Найпідліші з них кидалися жорстокими образами й припущеннями, що причиною фригідності були чоловічі органи під моєю спідницею.

Та якими б безжальними не були хлопці, дівчата були набагато винахідливішими.

І набагато гіршими.

Вони поширювали про мене злі чутки, ніби я страждаю анорексією і щодня виблювую свій обід у туалеті.

У мене не було анорексії — чи, як на те пішло, булімії.

Якщо у школі мені їжа не лізла в горло, то це від того, що я просто *ціпеніла*. А коли йшла блювати — а це траплялося часто, — то відбувалося це через нестерпний тягар стресу, який спадав на плечі. А ще на свій вік я була маленькою дівчинкою: низька, нерозвинена, худорлява, — і це не допомагало боротись із чутками.

Коли мені виповнилося п'ятнадцять років, а я досі не дочекалася перших місячних, мама записала мене до місцевого сімейного лікаря. Кілька аналізів крові та оглядів — і лікар запевнив нас із мамою, що я здорова і що для деяких дівчаток нормально розвиватися повільніше за інших.

Відтоді минув майже рік, і якщо не враховувати однієї менструації влітку, яка не протривала і пів дня, то я ще досі чекала на появу нормальних місячних.

Якщо чесно, я вже й не сподівалася, що моє тіло запрацює, як тіло нормальної дівчини — адже воно таким точно не було.

Лікар також порадив мамі звернути увагу на моє навчання, адже стрес, якого я зазнавала в школі, міг викликати очевидну затримку у фізичному розвитку.

Після палкої дискусії між батьками, у якій мама стояла на моєму боці, мене відправили назад до школи, де я знову піддавалася безжальним тортурам.

Жорстокість інших учнів варіювалася від обзивань і поширення чуток до приклеювання гігієнічних прокладок мені на спину, а тоді вже переросла у фізичні напади.

Якось під час уроку домашнього господарства дівчата, які сиділи позаду, кухонними ножицями відрізали шмат мого хвостика, а тоді махали ним, ніби трофеєм.

Усі сміялись, і, гадаю, тієї миті я більше ненавиділа тих, хто сміявся з мого болю, ніж тих, хто став його причиною.

А іншого разу ті самі дівчата під час уроку фізкультури сфотографували мене у спідньому на чийсь телефон і переслали цю світлину кожному учню нашої паралелі. Директор швидко поклав цьому край і відсторонив власницю телефона від занять, але вже після того, як половина школи встигла добряче з мене поглузувати.

Пам'ятаю, що того дня я сильно ридала — звісно ж, не в них на очах, а в туалеті. Я замкнулася в кабінці й роздумувала над тим, щоб покінчити з усім. Просто з'їсти жменю пігулок — і все це лайно опиниться позаду.

Для мене життя стало гірким розчаруванням, і тієї миті я більше не хотіла брати в ньому участь.

Я не втілила задум, бо була боягузкою.

Страшенно боялася, що це *не* спрацює, а я прокинусь, і мені доведеться зіткнутися з наслідками.

Я була в повній дупі.

Мій брат Джої казав, що до мене чіплялися через мою вроду, і називав моїх мучительок *заздрісними сучками*. Він казав, що я розкішна дівчина й маю бути *вищою за це*.

Легко сказати, та й у його слова щодо «розкішної дівчини» я також не вірила.

Багато дівчат, які чіплялися до мене, цькували мене ще в молодшій школі.

Сумніваюся, що тоді причиною цьому був зовнішній вигляд.

Мене просто *не любили*.